

Line Papin

Opvågnen

Uddrag oversat af Sofie Vestergaard Jørgensen

Oversat efter: Line Papin, L'Éveil
© Éditions Stock, 2016

Stock

texte | tekst

Der er dale og bjerge og sletter, som breder sig vidtstrakt under vinden, og som floderne bugtende følger; der er hele skove, som flammer i efterårsfarver, før vinteren får dem til at dø ud; der er søer og have og oceaner, vandoverflader under hvilke søhyrerne slumrer; der er alle disse landskaber, disse vidder, som vindpustene farer hen over, og ovenover, på den ubevægelige himmel, er der dit måneansigt mellem de foranderlige skyer.

I

– Det er en stor kuffert, du har med ... Bliver du her længe?

– Så længe, det er nødvendigt.

– Kommer det til at tage lang tid, tror du? Din kuffert er så stor ...

– Det betyder ikke noget. Jeg har altid for meget med, uanset hvor jeg skal hen. Det skal du ikke tænke på; fortæl mig hellere, hvad der er sket. Det må være alvorligt, siden du beder mig komme og bo her og hjælpe dig?

– Ja ... Det er ham ...

– Ham skal du bare lade være i fred. Og ikke bekymre dig. Han skal bare have lov til at være i fred i noget tid.

– Men jeg begynder at blive virkelig urolig, Raphaël.

– Hvorfor?

– De sidste to uger har han slet ikke rørt sig, han har siddet ubevægelig og alvorlig med hovedet trukket ind i en tæt gråvejrssky som en papegøje i sin grårosa fjerdragt. Før snakkede han, og han kom ned til aftensmaden, uden at smile, selvfølgelig, men han kom i det mindste; han spiste uden en lyd, tyggede langsomt, ryddede af bordet

uden et ord, gik op i soveværelset igen. Det var først, når han var i soveværelset, at han sank hen med lukkede øjne. Nedenunder var han, som han plejede, lidt nedtrykt, men ellers normal, som tungsindige mennesker nu engang er. Det er anderledes nu. Nu har han sår på albuerne, hans tindinger er hule, og han lukker hele tiden øjnene, som om hans øjenlåg er tynget af en blytung tåge. Af og til liver de op ved lyden af min stemme, slår afkræftet med vingerne for at åbne sig ... Han tænker uafbrudt. Det gør alle mennesker, vil du sikkert sige. Men nej, for hans tanker er skarpere, mere gennemtrængende end vores, de gør ondt på ham, det siger han. Og jeg tror på ham, for indimellem skrider han af smerte og vrider sig. Han sover heller ikke længere. Der er selvfølgelig ingen, der kan kontrollere det, men han siger selv, at han ikke har lukket et øje i tre dage ... eller rettere, at han ikke har sovet i tre dage, for hans øjne er hele tiden lukkede. Jeg tror, det er rigtigt, for han har store, lilla rande under de lukkede øjenlåg.

– Hvad tænker han på?

– Åh, mange ting! Hans tanker har altid være meget tunge og meget tætte, forstår du, ligesom granater, men han har altid kunnet kontrollere dem. Det vil sige, han har altid kunnet omfavne dem, afveje dem og acceptere dem, selvom de var tunge.

– Og nu?

– Nu ... nu kan han ikke længere.

– De må have ændret karakter, være blevet mere

drabelige.

– Han er også blevet svagere.

– Måske er der også kommet flere tanker.

– Måske. Han er en udslidt mand nu.

– Er han så i soveværelset? Hele tiden?

– Nej. Det var han de tre første dage, men jeg har flyttet ham nedenunder. Jeg troede, jeg kunne lokke ham på den måde, for han spiste heller ikke noget længere og sagde ingenting, du ved, så jeg tænkte, at hvis han var nedenunder i spisestuen, omgivet af vores måltider og vores snak, ville han langsomt komme tilbage til os.

– Men det skete ikke?

– Nej, tværtimod. Det virkede, som om hans tanker blev endnu mere eksplosive af at være nedenunder sammen med os, hvor det lufter mere. Som om tankerne blev hvirvlet rundt, strømmede endnu hurtigere her.

– Du overvejede ikke at flytte ham op i soveværelset igen? Hvor der uden tvivl er bedre, mere blidt, mere blødt?

– Jo ... Men det er ikke kun ham, som sover dér, og hans tilstedeværelse begyndte at blive usund. Det smittede; jeg begyndte også at tænke. Med ham ved siden af mig tænkte jeg så meget, at jeg holdt op med at tale, og vi var to, der vendte og drejede os, der stødte imod hjernens ydervægge, var spærret inde uden at kunne overskride øjnens grænse. Det var farligt. Ingen ville kunne sove med ham ved siden af sig; man kan mærke, hvor febrilsk han er, man brænder sig på ham, han trækker én med ned i et ... i et næsten lumsk dyb.

– Har du så flyttet ham?

– Ja, nedenunder. Dér var det bedre for ham at være. Inden havde jeg prøvet at sætte ham ud på verandaen, jeg tænkte, at solens varme mod ruderne og fuglenes sang, udsigten, lydene, fornemmelsen af naturen rundtom ville få ham til at komme til sig selv lidt efter lidt, blive mere rolig, ikke længere være bekymret.

– Men han brød sig ikke om solen, lyset, varmen og fuglenes skrig, vel?

– Nej, netop, eller det vil sige, han sagde stadig ikke noget, men jeg kunne se på hans bevægelser, at han ikke følte sig godt tilpas, at det generede ham. Så som sagt flyttede jeg ham ned i kælderen. Jeg skal ikke lægge skjul på, at den idé i første omgang føltes ... upassende.

– Umenneskelig?

– Nej, ikke så meget det ... nej, menneskelig var han allerede holdt op med at være, det var det rigtige at gøre. Uanset hvad var resultatet mærbart. Han tav, han holdt op med at bevæge sig.

– Var han ikke allerede stille i forvejen?

– Jo, selvfølgelig, men hans bevægelser talte for ham, han vred sig og spjættede, bed sig i kinderne. Indimellem jamrede han sig, udstødte nogle høje skrig, der gav et jag i mig. Nedenunder, derimod, var han rolig de første dage. Jeg gik ned og så til ham, og han sagde intet, rørte sig heller ikke, øjnene holdt han lukkede, og jeg kunne se, at han bevægede dem fra højre mod venstre inden under øjenlågene, men ellers ingenting, han blev siddende på

sin stol med hænderne foldet bag ryglænet, bøjet nakke og hovedet sænket, og han trak vejret roligt.

– Rørte du ved ham?

– Ikke i begyndelsen! Dér nøjedes jeg med at se på ham. Men han kunne mærke det, mit blik, tydeligt mærke det – lige så tydeligt, som hvis det havde været et kærtegn, endda lige så tydeligt, som hvis jeg havde revet ham. Men han reagerede ikke. Det var derfor, jeg rørte ved ham, senere, bagefter. Men venligt, selvfølgelig! Ikke på en ond måde! Jeg lagde min hånd sådan her mod hans kind, tæt på øret, og aede de små hår i hans tindinger med fingerspidserne, men kun lidt, ikke længe.

– Skreg han?

– Nej! Nej, slet ikke. Der var stille. Meget stille. Vi var alvorlige ... Ja, stemningen var alvorlig. Man skriger ikke, når det er alvorligt. Kælderens kølighed føltes pludselig tung, og da jeg rørte ham, blev jeg selv grå. Der var et magnetfelt mellem os, som tyngede os og indhyllede os i en bitter lugt, en frygtelig smag af jernoxid. At røre ved hans hud på den måde, det var så længe siden, jeg sidst havde gjort det, den fine hud i hans benede ansigt, helt ru under min håndflade, fordi han ikke var barberet, det var sublimt. Jeg blev bange. Også han, det fornemmede jeg. Men han ville aldrig have kunnet skrike. Først efter nogle langstrakte sekunder begyndte han pludselig at ryste. Jeg talte til ham, bare lidt, næsten ingenting, jeg sagde hans navn, helt lavt. Det var for at berolige ham.

– Han ...

¬ – Han kunne ikke få vejret; hans vejrtrækning blev uregelmæssig og forpint.

– Gik du?

– Jeg gik.

– Og det er to uger siden, siger du?

– Det er to uger siden.

– Og ellers intet siden din berøring?

– Intet siden den forpinte vejrtrækning.

– Bortset fra et skrig en gang imellem, siger du?

– Ja, et smerteskrig indimellem, det sædvanlige, ikke noget nyt.

– Og før det, før de sidste fjorten dage, hvor han stadig talte, hvad sagde han da? Talte han til dig? Fortalte han dig ikke noget?

– Hvem ville kunne retfærdiggøre sådan en situation? Men du kender ham, du ved, at han altid har været meget indesluttet.

– Ja, men denne gang må der være sket noget! Han er aldrig flygtet ind i sådan en tavshed. Sagde han ikke noget til dig?

– Åh, det er frygteligt! Men nej, jeg ved ingenting, som sædvanlig med denne hemmelighedsfulde mand ... Det er så sjældent, at jeg har kunnet skimte et indre glimt, har kunnet ane et blotlagt fragment glitre bare et splitsekund! Så sjældent ... Der var altid det her slør, der indhyllede ham ... flere lag slør i virkeligheden. Siden jeg mødte ham, har han været indhyllet. Det er hverken en sygdom eller et pludseligt indfald, det er sådan, han

er. Men stilheden og det, at han ikke spiser noget nu, ja, det er nyt. Man kan mærke, at det ikke er en del af hans natur, at det er alvor, at der foregår noget ... Der stråler en jernagtig tyngde, en dårlig energi ud af det. Det er, som om tilsløringen har vendt sig mod ham, som om den mystiske blidhed er begyndt at stramme til, knuger ham, rådner ... Det er underligt, at det ender på den måde, Raphaël – åh, jeg siger ”ender”, jeg foregriber mig selv lidt ... Det er underligt, for det var sådan, det begyndte – med, at jeg blev fascineret af denne tilslørede mand; og det var sådan, det fortsatte – med, at jeg var fascineret af ham og løftede det ene slør efter det andet uden nogensinde at finde et ansigt indenunder; og nu står jeg alene foran en fastsnøret mand og foran et slør, som er blevet til et ligklæde, der hager sig fast overalt på hans krop og nægter at lade mig se det mindste.

– Juliet ...

– Jeg ved ikke længere, hvad jeg skal gøre ... Siden jeg mødte ham ... Ja, for da jeg mødte ham, var det tilsløringen, der indfangede mig ... Han dansede, og man kunne se folderne i sløret bevæge sig og glimte.

– Dansede han? Hvornår? Hvor mødte du ham?

– Hos monsieur ...

– Nej, vent, nu kan jeg huske det, han har fortalt mig om det.

– Har han?

– Ja.

– Hvad fortalte han helt nøjagtigt?

– Åh, jeg kan ikke længere huske præcis, hvordan han formulerede det ...

– Jo, prøv at tænke tilbage. Hvad sagde han? I hvilket tonefald?

– At det var til et selskab, hvor I begge to var inviteret, og at ... I tog derfra sammen, uden at ...

– Nej, stop, du springer noget over. Han kan ikke have fortalt det i så korte vendinger. Sagde han, hvor det var henne?

– Ja, nu kan jeg huske det, det fortalte han selvfølgelig. Det var i en have, vejret var fugtigt, det blev oven i købet uvejr. Jeg kan godt huske det nu, tydeligt. Du havde ikke været forberedt på noget, du var taget troskyldigt derhen, næsten ligegyldigt, ja, det var det, han sagde, kan jeg huske; han talte om dig, men sagde intet om sig selv.

– Sig det, fortæl, hvad han sagde! Ikke med hans stemme, men i det mindste med hans ord!

– Det kan jeg ikke, Juliet, hør nu ...

– Prøv!

– Jeg kan omformulere tingene, men altså ...

– Godt, så lad være med at sige noget ... Den første gang, det var til monsieur X's halvtredsårs fødselsdag, ja; han havde arrangeret en fest i den anledning. Jeg kan ikke huske monsieur X. Det er derfor, jeg siger X; jeg kan ikke længere huske hans navn ... Men han kendte mig godt, for han havde personligt inviteret mig, selvom jeg kun var sytten år. Mit navn stod på invitationskortet med rosa skråskrift. Jeg var hverken specielt stolt, glad eller

smigret, jeg tog bare derhen, sorgløst; jeg havde endnu ikke oplevet det sublime, forstår du. Jeg følte ingenting dengang, så jeg tog bare derhen, som man gør, når man ingenting har oplevet; altid med den samme krop. Mine forældre sagde ikke noget, det bekymrede dem ikke, at jeg tog alene til en fest med halvtredsårige, uden tvivl fordi de vidste, at jeg tog derhen med en ung piges krop, en krop, der allerede havde været transporteret alle steder hen, en tillukket krop. Selv kendte de ikke monsieur X, de havde aldrig mødt ham. Jeg gjorde hverken noget ud af mit tøj eller sminkede mig, jeg var som sagt ikke bevidst om denne håndgribelige, synlige hud, dette kød. En taxa holdt og ventede på mig for enden af vejen.

Det var en tordenvarm aften i august måned ude i en stor have, der gik ned til en bred, lotusrød flod. Jeg kendte ingen og blev stående i baren med et glas i hånden eller lænet op ad en mur, nøjedes med at smile. Det var ikke af høflighed, det var min kropps smil. Jeg havde mødt monsieur X ved en tilfældighed, han havde syntes godt om mig og havde inviteret mig. En myggetæt varme faldt fra avnbøgebladene som dråber langs krumme palmegrene i den træge, blæktykke, purpurrøde luft. Bladene på ventilatoren i loftet satte cigarlugten i bevægelse, en på én gang blid og kraftig lugt, som man svømmer uafbrudt i om sommeren – en lugt, der er som træindrammede vinduer, man sætter sine kolde hænder mod for at danne en ring af varme. I alle grenene hang lygter og lyste farverigt op mellem skyggezonerne, og

fugten steg op fra jorden og bragte en duft af fugtig muld og kul med sig. Det var mørkt, mildt og varmt, gæsterne summede omkring i haven, alle frigjorte i deres beruselse. I balsalen med bambusvæggene spillede nogen klaver – en børnesang, der valsede af sted over den skingre musik i højttalerne; der blev danset rock'n'roll, dansetrin lært udenad for længe siden; kvinderne hvirvlede om sig selv for at genkalde det, der måtte være tilbage af deres ungdom; bagefter kastede de sig bagover, og blodet steg op i deres svimle hoveder som en ungdoms- og glemseselixir. De var sylfider for en aften, og mændene holdt dem tæt ind til sig, lige så stærke af begær som af at fremstå stærke. Så stoppede de, lo over at have spillet komedie et musiknummers tid, og gik hen til baren for at slukke tørsten, glas efter glas blev drukket og hældt energisk op med albuen højt hævet og et smil på læben. Der blev leet ad fuld hals, ja, og nogle slentrede også ud i haven, smøg sig uden om de fugtige blikke for at være i fred i den lune aften i lyset fra en af lygterne; man strejfede hinandens arme, hinandens hår; mænd i halvåbne, skjoldede skjorter tirrede vellystige kvinder, der bølgede omkring dirrende af åndssløvhed; og lidt længere væk i et mindre privat hjørne af haven var der nogle, der hoppede i floden i deres underbukser, hujende og skrigende, og kom så grinende op ad vandet igen og klædte sig på. Der blev skålet, spist grønne oliven og talt med munden fuld.

Så begyndte det at regne, det blev tordenvejr, og

regnskyllen rørte op i mulden og fik duftene og varmen til at stige op af jorden, huden begyndte at blive klæbrig, og kvinderne skyndte sig indenfor med skuldrene oppe om ørerne og deres silketørklæder over hovedet. Indenfor tørrer de deres hår, mændene tager deres våde skjorter af, der bliver grinet igen, en latter, der er tung af lykke, tiden er lang, det er berusende at være næsten nøgen, der bliver grinet, nevet, hvinet ... Der bliver leget orientalsk prinsesse rundt om buffeten med hasselnødder og grillet oksekød med koriander, folk driller hinanden, ophidsede over lynene og tordenen, kaster nødder efter hinanden ... Nogle få går overmodigt udenfor igen, træder på krummerne fra nødderne, åbner munden mod regnen, mens musikken bliver ved, får alt til at vibrere, vibrere endnu mere.

Regnen har vækket huden, og folk stimler endnu tættere sammen i balsalen; der er en fortrolighed mellem folk nu, mere end før, folk klapper hinanden på skulderen, og selv da uvejret stopper, holder folk sig tæt sammen. Enhver spredning er forsvundet i forhold til tidligere på aftenen; meningen med festen er fundet nu, og kursen er sat mod den berusede forening, der burde være, der allerede var skrevet på invitationen med rosa skrift. De ligger henslængt oven på hinanden, smeltet sammen, og er besvimelsen nær, og de er smukke alle sammen, når de sådan er viklet ind i hinanden med røde kinder. Jeg ser på dem, nogle af kvinderne prøver at få mig med i legen, de kilder mig, jeg er høflig. Nogle af

mændene hiver mig i armen, jeg trækker mig væk, smiler. Jeg synker ned i en kviltet lænestol, observerer. Musikken bliver ved med at spille. De er lidt for overrislede til at være elegante, ikke helt fulde nok til at være sensuelle ... Udenfor er regnen ved at holde op. Lygterne og lysspillet fra dem træder frem i havens fugtige skygger. Men en enkelt skygge træder pludselig frem og kommer til syne af avnbøgens skygger – en dansende skygge, der drejer om sig selv, en dæmon, der glider mellem lygterne. Jeg følger den nysgerrigt med blikket og ser en mand komme frem bag palmerne: Det er ham.

[...]